

MESLEKİ HAKLARIMIZ ve MÜCADELELERİMİZ

MUAYENE KURULUŞU ve PERSONEL BELGELENDİRME KURULUŞU ÇALIŞMALARI

Bilindiği gibi, Elektrik Mühendisleri Odası'nda uzun süredir yürütülen en önemli tartışmalardan biri hizmet üretimi ve buna bağlı olarak AB mevzuatı çerçevesinde zorunlu olarak gündeme gelen akreditasyon veya tanınırlık sürecidir. Bu sürece ilişkin ilk akla gelen asansör alanıdır. 1996 yılından beri başarıyla sürdürülen asansör periyodik denetim alanı 2012 yılından itibaren TÜRKAK tarafından akredite edilmiş A tipi muayene kuruluşlarına devredilmiştir. Elektrik Mühendisleri Odası ve üyelerinin asansör alanından çekilmemesi için konu Oda gündemine getirilmiştir.

Öte yandan Elektrik Mühendisleri Odası'nın 10.03.2003 tarihinde 25044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin Oda'nın Amaçları başlıklı 7. Maddesi'nin i) bendinde "Meslek alanında üretilen ürün ve hizmetlerin kalitesinin geliştirilmesi için her türlü çalışma ve denetimde bulunmak, bu amaçla test ve kalibrasyon laboratuvarları kurmak" yer almaktadır.

Odamız kendi meslek alanı ile ilgili yönetmelikte de yer aldığı üzere birçok test, ölçüm, periyodik kontrol, inceleme, ilk muayene, son muayene, gözle kontrol vb. konularda üyeleri aracılığı ile teknik raporlar düzenlemekte, görüşler oluşturmaktadır. Tüm bu rapor ve görüşler, Oda'nın bağımsız, tarafsız olması, kamusal faydayı ön plana çıkarması, birikimi ve deneyiminin yanı sıra konusunda uzman üyelere sahip olmasının neticesinde birçok kişi, kurum ve kuruluş ve mahkemeler tarafından dikkate alınmaktadır.

Tüm bu alanlarda yapılan teknik inceleme ve denetim hizmetlerine, Avrupa Birliği (AB) normlarına uyum sağlaması ve verilen hizmetlerin bağımsızlığının, tarafsızlığının, güvenilirliğinin garanti edilmesi açısından düzenlemeler getirilmiştir. Bu düzenlemeler AB içerisinde uzun süredir uygulanan harmonize normlardır ve bu normların da ülkemizde de iç düzenleme olarak yerleşik hale getirilmesi istenmektedir. Bu çerçevede birçok teknik konuda ülkemizde yerleşik düzenlemeler yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir.

Denetim alanlarına ilişkin asansör denetimlerinin A tipi muayene kuruluşlarına devredilmesi ile başlayan süreç çok hızlı bir şekilde diğer meslek alanlarımızı da etkilemeye başlamıştır. Test ve ölçüm hizmetlerimizin büyük çoğunluğunu oluşturduğu topraklama tesisatı, elektrik tesisatı, yıldırımdan korunma tesisatı periyodik kontrolleri 25 Nisan 2013 tarih ve 28628 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren İş Ekipmanlarının Kullanımında Güvenlik ve Sağlık Şartları Yönetmeliği'nde yeniden tanımlanmıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişilerin bilgilerini Bakanlığa elektronik ortamda kayıt yaptırması zorunluluğu getirilirken; "Periyodik kontrol yapacak kişi ve kuruluşlara akreditasyon, yetkilendirme ve eğitim zorunluluğu getirmeye Bakanlık yetkilidir" hükmü gereğince ileride tüm bu hizmetlerin akreditasyon kapsamında A tipi muayene kuruluşları tarafından yapılması talep edilebilecektir.

Böylesi bir zorunluluk karşımıza çıktığında yukarıda belirtilen Oda bütçesi içerisinde gerçekleştirilen ve konsolide Oda gelirinin yaklaşık % 30'u gibi bir gelirin devre dışı kalması da

gündeme gelecek ve böylelikle Odamızın geleceğini de önemli oranda etkileyecektir. Bugün asansör alanında Odamızın ve birçok meslektaşımızın yaşadığı sorunlar diğer alanlarda da karşımıza çıkacaktır.

Oda 45. Olağan Genel Kurulu sonrasında EMO Yönetim Kurulu tarafından değerlendirme sonucunda Odamızın A tipi muayene kuruluşu olması yönünde çalışmaların yürütülmesi amacıyla EMO İzmir Şubesi'ne görev verilmiştir.

Odamızın hali hazırda ürettiği hizmetlerin devamının sağlanmasını takiben TS EN ISO/IEC 17020, TS EN ISO/IEC 17025 ve TS EN ISO/IEC 17024 standartları kapsamında akreditasyon çalışmaları başlatılmıştır.

İlk etapta muayene test ölçüm faaliyetlerine yönelik olarak TS EN ISO/IEC 17020, TS EN ISO/IEC 17025 standartları kapsamında işlemlerin yürütülmesi amacıyla; Oda Yönetim Kurulu tarafından muayene kuruluşu olarak faaliyet gösterecek EMO İktisadi İşletmesi bünyesinde "Elektrik Mühendisleri Odası Test-Ölçüm Merkezi" adıyla bir merkez oluşturulması kararı alınarak 11 kişiden oluşan bir yönetim kurulu oluşturulmuştur.

Ayrıca bu hizmetler kapsamında personel istihdamına yönelik EMO Personel Yönetmeliği'nde de gerekli değişiklikler yapılarak EMO mevzuatı açısından gerekli altyapı oluşturulmuştur.

Oluşturulan Yönetim Kurulu iki kez toplantı yaparak öncelikle Odamızın hizmet alanlarına ilişkin gerekli tespitleri yaparak akreditasyon kapsamına alınacak alanları belirlemiştir.

Belirlenen kapsamların akreditasyonu çerçevesinde şubelerden cihaz/ekipman, iş güvenliği malzeme listesi belirlenmiş, konuyla ilgili bir danışman firma ile sözleşme imzalanmış, görevli şube koordinatörlerinin/birim sorumlusunun belirlenmesinin şubelerden talep edilmiş, şubelerin katılımıyla aralıklı toplantılar planlanmış, TS EN ISO/IEC 17020 ve TS EN ISO/IEC 17025 standartlarına ilişkin eğitimlere katılım sağlanmış olup, ayrıca test ölçüm merkezi yazılımı, organizasyon yapısı, dokümantasyon, kalite el kitabı vb. akreditasyona yönelik çalışmalar tamamlanmıştır.

Paralel olarak Odamız 45. Olağan Genel Kurulu'nda MİSEM belgelendirme faaliyetleri için Personel Belgelendirme Kuruluşu oluşturulmasına karar verildiğinden, TS EN ISO/IEC 17024 Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar Standardı'nın mühendislik hizmetleri yeterlilik belgelendirmesi faaliyetlerinde uygulanması için TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası tüzel kişiliği altında bağımsız bir Personel Belgelendirme Kuruluşu (EMBK) kurulmuş, 7 kişilik bir yönetim kurulu oluşturulmuştur.

İlk aşamada MİSEM kapsamında yapılan eğitimlerin ardından düzenlenen sınavlar bu personel belgelendirme kuruluşu (EMBK) kapsamına alınarak sınav sonucu düzenlenen yetki belgelerinde yeni düzenleme yapılmış olup süreç devam etmektedir.

Akreditasyon süreçlerinin daha sağlıklı yürütülmesi amacıyla yukarıda bahsi geçen iki yönetim kurulu lağvedilerek çalışmaların doğrudan merkezi olarak iktisadi işletme kapsamında yürütülmesi sağlanmıştır.

A tipi muayene kuruluşu olarak yapılan başvurunun ardından dosya üzerinde yapılan incelemelerde saha ve ofis denetimlerine hazır olduğu tespit edilerek, TÜRKAK tarafından 4-8 Temmuz 2017 tarihlerinde sürece ilişkin saha ve ofis denetimi gerçekleştirilmiş, takip

denetimi gerektiren uygunsuzluk bulunmazken, takip gerektirmeyen 18 bulguya ilişkin gerekli dokümanlar da hazırlanarak TÜRKAİ'a sunulmuş; böylece EMO'nun sürece ilişkin yükümlülükleri tamamlanmıştır. TÜRKAİ tarafından "TS EN ISO/IEC 17020:2012 Uygunluk Değerlendirmesi-Çeşitli Tiplerdeki Muayene Kuruluşlarının İşletimi İçin Şartlar" Standardı'na göre akreditasyon süreci 9 Kasım 2017 tarihinde başarıyla tamamlanmıştır. "AB0391-M" numarasıyla EMO İktisadi İşletmesi'nin akredite olduğuna ilişkin belge, 23 Kasım 2017 tarihinde EMO'ya iletilmiştir. Böylece EMO; "Elektrik" başlığı kapsamında aşağıdaki muayene alanlarında "periyodik muayene" yapmak üzere akredite olmuştur:

- Elektrik İç Tesisat Uygunluk,
- Topraklama Ölçümü,
- Paratoner (Yıldırımdan Korunma Tesisatı) Kontrolü,
- Toprak Özgöl Direnç Ölçümü.

EMO; "Asansörler" alanında ise "Elektrik Tahrikli Asansör" ve "Hidrolik Tahrikli Asansör" muayene alanlarında akredite olmuş; A tipi muayene kuruluşu olarak "periyodik kontrol" yapabilmeye yönelik ilgili bakanlığa başvuru yapabilecektir.

Akreditasyon sürecini tamamlayan EMO, uzmanlığı kapsamındaki asansör ve elektrik alanlarında, uluslararası standartlar çerçevesinde akredite olmuş bir kuruluş olarak üyeleriyle birlikte kamusal denetimleri gerçekleştirecektir.

ASGARİ ÜCRET KAMPANYASI

TMMOB ve SGK arasında kayıtdışı çalışmayı önlemek üzere imzalanan ve ancak iki taraflı anlaşma ile kaldırılabilir olan Asgari Ücret Protokolü, 9 Haziran 2017’de SGK tarafından tek taraflı olarak feshedildi. Bu duruma tepki gösteren TMMOB; mühendis, mimar ve şehir plancısına yönelik Asgari Ücret Protokolü’nün kaldırılmasına karşı kampanya başlattı. Olmayan mevzuat değişikliklerini ileri sürerek TMMOB’nin asgari ücret belirleme ve bu asgari ücretin altında bildirim yapılmamasına yönelik protokol hükümlerinin kaldırılmak istemesine tepki gösteren TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, bu yanlış adımdan dönülmesi için çağrı yaptı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) arasında kayıtdışı istihdamı önlemek amacıyla 31 Temmuz 2012’de imzalanarak günümüze dek sürdürülen Asgari Ücret Protokolü’nün, SGK tarafından 9 Haziran 2017’de tek taraflı olarak feshedilmesi nedeniyle 4 Temmuz 2017 tarihinde basın toplantısı düzenlendi. Koramaz, TMMOB’nin ağırlıklı olarak kamu kurumlarında yeni işe başlayan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretini esas alarak belirlediği asgari ücreti, her yıl Aralık ayında SGK’ya ilettiğini ve uygulanmak üzere bağlı meslek odaları ile kamuoyuna duyurduğunu anımsattı. SGK’nın imzalandığı tarihten bugüne sorunsuz olarak uygulanmakta olan protokolü, “yürütülen iş ve işlemlere esas teşkil eden mevzuatta önemli değişiklikler yaşandığı” gerekçesiyle revize etmek istediğini belirten Koramaz, şöyle konuştu:

“Aslında, protokolün imzalandığı 2012 yılından günümüze, protokol değişikliğini gerektirecek herhangi bir mevzuat değişikliği bulunmamaktadır. Tarafımıza iletilen revize protokol taslağı incelendiğinde, mevcut protokolün esasını oluşturan ‘TMMOB’nin asgari ücret belirlemesi’ ve ‘kurumun mühendis, mimar ve şehir plancılarına ödenecek ücretlerin bu asgari seviyenin altında olmaması için gerekli tedbirleri alması’ hükümleri çıkarılarak protokolün içinin boşaltılmaya çalışıldığı görülmüştür. Bu nedenle revize protokol taslağı Birliğimizce kabul edilmemiştir.

SGK’nın yazısında yer alan ‘Kurumumuzun amacı, 4857 sayılı İş Kanunu’nun 39’uncu maddesi gereğince belirlenen zorunlu asgari ücrete alternatif bir ücret seviyesi belirlemek veya arz-talep ilişkisi sonucunda piyasa tarafından belirlenen ücret seviyelerine müdahale etmek değil, sigortalıların kurumumuza gerçek ücretleri üzerinden bildirilmesini sağlamaktır’ ifadesi esas niyeti açıkça ortaya koymaktadır. Böylece SGK, kendisi ile TMMOB arasında belirlenen asgari ücreti değil, işveren/sermaye piyasasının serbestçe belirlediği farklı ve ‘gerçek’ yani ‘düşük’ ücretleri esas almayı; kamu yararı ve meslektaşlarımızın korunması gerekliklerinden uzaklaşmayı tercih etmiştir.”

Koramaz, 4857 sayılı İş Kanunu’nun 39. Maddesi gereğince belirlenen zorunlu asgari ücretin, lisans düzeyinde eğitim almış mühendis, mimar ve şehir plancısı meslek mensuplarının almakta oldukları ücret bağlamında gerçek durumu yansıtan ve insani gereksinimleri karşılayan bir rakam olmadığına dikkat çekti. Asli görevi çalışanların haklarını ve sosyal güvencelerini korumak üzere ilgili usul ve esasları düzenlemek olan SGK’nın mevzuattaki yetersizliğe sığınarak işbirliğinden kaçınması değil, meslek kuruluşları ile birlikte çalışarak bu eksikliği gidermeye yönelik çalışmalar yapmasının beklendiğini vurgulayan Koramaz, şunları söyledi:

“Patron ve Hükümet Baskısına Boyun Eğildi”

“TMMOB bu süreçte SGK ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilileri ile görüşmeler yaparak kurumu bu son derece yanlış ve yanlış kararından döndürmeye çalışmış, ancak başarılı olamamıştır. Zira görüşülen yetkililer, işveren kesimleri tarafından kuruma büyük bir baskı uygulandığını, bakanlık üst düzey bürokrasisinin bu durumdan rahatsız olduğunu açıkça söylemektedir. SGK, maalesef bizlerin yani emekçilerin taleplerini dik-kate almak yerine, patronların ve Parlamento’daki temsilcileri olan hükümet yetkililerinin, bakanların baskılarına boyun eğerek, yüzbinlerce mühendis, mimar şehir plancısının almış oldukları eğitim ve verdikleri hizmetin niteliğini hiçe saymıştır. Mühendis, mimar ve şehir plancılarını düşük ücretlerle çalışmaya ve sigorta primlerinin eksik yatırılması nedeniyle güvensiz bir geleceğe mahkûm etmiştir.”

Kuruluş amacı “sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak” olan SGK’nın bu kararının, kendi tarihinde “kara bir leke” olarak yer alacağını belirtti. SGK’nın kayıtdışılığın yalnızca sigortasız işçi çalıştırmak olmadığını, çalışanların aldığı gerçek ücret üzerinden sigorta primi ödememenin de bir çeşit kayıtdışılık olduğunu çok iyi bildiğini kaydeden Koramaz, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu protokolün feshi nedeniyle devlet ciddi bir gelir kaybına uğratılacak ve vergi kaçakçılığı teşvik edilecektir. TMMOB ve diğer kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile yürütülen işbirliğini geliştirerek daha ileriye götürmesi gereken SGK yetkilileri protokolü feshederek suç işlemektedir. ‘Protokolün Feshi’ başlıklı protokolün 6. Maddesi ‘İş bu Protokol maddelerinde belirtilen hükümleri, yasal ve idari işleri düzenleme gerekçesiyle yeni bir protokol yürürlüğe girdiğinde kendiliğinden feshedilmiş sayılacaktır. Ancak taraflar anlaşarak da bu protokolü feshedebilirler’ şeklindedir. Geline aşamada taraflar arasında yeni bir protokol yürürlüğe girmemiştir ve protokol feshi konusunda Birliğimiz ile bir anlaşmaya varılmamıştır. SGK imza attığı protokolün hükümlerini de çiğneyerek, hukuksuz biçimde tek taraflı olarak protokolü feshetmiştir.”

Üyelere Mücadele Çağrısı

TMMOB’nin SGK’nın bu kararını kabullenmeyeceğinin altını çizen Koramaz, “tek taraflı fesih” kararını tüm üyelere duyurarak, bu yanlış adımdan bir an önce dönülmesi için tüm örgüt birimlerini mücadele etmeye çağırma bir zorunluluk olarak gördüklerini belirtti. Koramaz sözlerini şöyle tamamladı:

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na ve Sosyal Güvenlik Kurulu’na sesleniyoruz; sosyal güvenlik toplumun tüm bireyleri için temel bir haktır. 500.000’i aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının ekmeği ile oynamayın, gelecekle-rini karartmayın. Bu yanlış karardan bir an önce geri dönün. TMMOB, başta yeni mezun üyelerimiz olmak üzere ücretli çalışan tüm üyelerimizin kazanılmış haklarını geri dönülmez biçimde yok edecek ‘tek taraflı fesih’ işleminin geri alınması ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması için mücadele edecektir. Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!”

ASGARİ ÜCRET KAMPANYASI ÇERÇEVESİNDE ÜYELERE MEKTUP ve İTİRAZ DİLEKÇESİ GÖNDERİLDİ

Değerli üyemiz,

Ücretli çalışan mühendis, mimar, şehir plancısı üyelerimiz adına önemli kazanımlarımızdan biri olan, Sosyal Güvenlik Kurumu ile TMMOB arasında yaklaşık 6 yıldır bir protokol çerçevesinde sürdürdüğümüz asgari ücrete ilişkin karşılıklı işbirliği, kurumun protokolü tek taraflı feshetmesi nedeniyle sonlanmış bulunmaktadır.

2012 yılında Sosyal Güvenlik Kurumunun kayıt dışı ekonomiyi önlemek için yürüttüğü çalışmalar kapsamında Birliğimize yaptığı davet üzerine bir dizi toplantılar sonucu çerçevesi ortaklaşa belirlenerek imzalanan protokol; mühendis ve mimarların ücretlerinin, TMMOB tarafından belirlenerek SGK'ya iletilen asgari ücretlerin altında olmaması için kurum tarafından gerekli tedbirlerin alınması esasına dayanmaktaydı.

Protokolün fesih nedeni mevcut protokolün içeriğini tamamen boşaltacak ve anlamsızlaştıracak yeni bir protokol taslağını kabul etmeye zorlanmamız ve imzalamayı reddetmemizdir.

SGK, 4857 sayılı iş kanununun 39 uncu maddesi gereğince belirlenen **zorunlu asgari ücrete alternatif bir ücret olarak algılandığı** gibi bir gerekçeyle sığmarak Birliğimizin bildirdiği asgari ücret üzerinden denetim yapmayı bırakmak istemiştir. Gerekçe inandırıcı değildir, zira protokolün imzalandığı 2012 yılında da 4857 sayılı kanunun ilgili hükmü yürürlükteydi.

Bilindiği üzere feshedilen protokol uyarınca, bir işyerinde mühendis kodu ile girişi yapılan bir kişinin prime esas ücretinin TMMOB tarafından belirlenen ücret seviyesinin altında olduğunun görülmesi durumunda SGK için bu işyeri denetlenmesi gereken işyeri olarak değerlendirilmekteydi. Kurumun sunduğu protokol taslağında ilgili maddedeki **asgari ücretin sınır değeri olduğuna ilişkin ifadeler** kaldırılmak suretiyle **mühendis kodları**’nı işlevsiz hale getirmek ve denetime esas eşik değeri ortadan kaldırılmak istenmiştir.

Birliğimiz yürütülmekte olan işbirliğinin korunarak ve geliştirilerek devam etmesi için Sosyal Güvenlik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı nezdinde görüşmelerde bulunmuş, “İşçilere bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım, kültür vb. gereksinimlerini günün fiyatları üzerinden en az düzeyde karşılamaya yetecek ücret” olarak tanımlanan zorunlu asgari ücretin, lisans düzeyinde eğitim almış mühendis, mimar ve şehir plancısı meslek mensuplarının almakta oldukları ücret bağlamında reel durumu yansıtan bir rakam olmadığını anlatmış, ancak kuruluş amacı **“sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak”** olan SGK, kendisi ile TMMOB arasında belirlenen asgari ücreti değil, işveren/sermaye piyasasının serbestçe belirlediği farklı ve “gerçek” yani düşük ücretleri esas almayı; kamu yararı ve meslektaşlarımızın korunması gerekliliklerinden uzaklaşmayı tercih etmiştir.

Sosyal güvenlik toplumun tüm bireyleri için temel bir haktır. Devletin asli görevi sırf birtakım işveren kesimleri rahatsız oluyor diye doğru ve yerinde bir uygulamayı kaldırmak değil aksine sosyal güvenlik hakkının korunması için gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

Ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancısı siz değerli üyelerimizin ücretlerinin SGK'ya eksik bildirimi kayıt dışı istihdama ve emeklilik haklarınızın gaspına yol açacaktır.

TMMOB ve bağlı odaları 500.000'i aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısı çalışanın piyasa tarafından belirlenmiş düşük ücretlerle çalışmaya mahkum ederek bugününü, reel ücret yerine asgari ücret üzerinden prim yatırılmasına olanak verdiği için geleceğini karartacak olan bu tavrını sessizce kabullenmeyecektir.

TMMOB Yönetim Kurulu, başta yeni mezun üyelerimiz olmak üzere ücretli çalışan tüm üyelerimizin kazanılmış haklarını geri dönülmez biçimde yok edecek **“tek taraflı fesih”** işleminin geri alınması için **üye kampanyası** yapma kararı almıştır.

TMMOB örgütlülüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun bu yanlış kararından geri dönmesi için gerekli tüm girişimlerde bulunma kararlılığındadır.

Bu kapsamda; 6 Temmuz Perşembe günü İl Koordinasyon Kurullarımız SGK önlerinde yada kent merkezlerinde kitlesel basın açıklamaları yapacaktır. Ayrıca sizlere ilettiğimiz dilekçe örneği tüm meslektaşlarımız ile SGK'ya faks yada e-posta yolu ile gönderilecektir.

Şimdi tüm örgüt yöneticilerimize, örgüt birimlerimize ama en önemlisi siz değerli üyelerimize düşen görev, Çalışma ve Sosyal Bakanlığını ve Sosyal Güvenlik Kurumunu bu yanlış kararından bir an önce geri dönmeye zorlamak ve bu kapsamda yürütülecek mücadeleye omuz vermektir.

Saygılarımızla,

Dilekçe Örneği

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI'NA

ANKARA

2012 yılında Kurumunuz ile Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (TMMOB) arasında imzalanan, ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretlerinin, TMMOB tarafından belirlenerek SGK'ya iletilen asgari ücretin altında olmaması için gerekli tedbirlerin alınması ile düşük ücretli ve kayıt dışı çalıştırılmanın önlenmesine olanak tanıyan protokolün kurumunuz tarafından tek taraflı olarak feshedildiğini öğrenmiş bulunmaktayım.

Sosyal güvenlik, toplumun tüm bireyleri için temel bir haktır. Bu fesih, ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının kazanılmış haklarının ellerinden alınması anlamını taşımaktadır. Kurumunuzun gerçekleştirdiği tek taraflı fesih ile piyasa tarafından belirlenmiş düşük ücretlerle çalışmaya mahkum edilerek reel ücret yerine asgari ücret üzerinden prim yatırılacağı için geleceğim karartılacak, emeklilik haklarım gasp edilecektir.

Ayrıca protokolün feshi nedeniyle eksik prim bildirimlerinden dolayı ülkemiz gelir kaybına uğratılacaktır. TMMOB ile imzalanan protokole konu olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 100. maddesi ile 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 13. ve 14. maddeleri halen yürürlükte.

Bu nedenlerle, Kurumunuz tarafından tek taraflı olarak gerçekleştirilen protokol fesih işleminin geri alınmasını ve gerekli yasal düzenlemeler yapılarak, ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının uğradığı/uğrayacağı hak kayıplarının bir an önce giderilmesini talep ediyorum.

Saygılarımla,

Ad Soyad
Meslek

MESLEKİ DENETİM ve EN AZ ÜCRET UYGULAMALARI

Mesleki denetim ve en az ücretle ilgili uygulamaların hukuka uygunluğu yargı kararlarıyla da saptandı. EMO üyelerine, Danıştay 8. Dairesi'nce verilen 8 ayrı kararın aktarıldığı bir mektup gönderdi. Mektupta, mesleki denetim ve en az ücretle ilgili uygulamaların meslek ve meslektaşların yararına sonuçları dikkate alındığında, üyelerin gereken duyarlılığı göstereceklerine inanıldığı belirtildi.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu tarafından, 23 Ocak 2018 tarihinde EMO üyelerine e-posta ile gönderilen mektupla, EMO'nun mesleki denetim uygulaması ile mesleki hizmetlerin karşılığı olan en az ücret belirlemesine ilişkin açılmış olan davalar hakkında bilgi verildi. Mesleki denetimle ilgili olarak TMMOB Ana Yönetmeliği, TMMOB Disiplin Yönetmeliği, EMO Ana Yönetmeliği, EMO Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği, EMO En Az Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeliği ile diğer bazı yönetmeliklerin "mesleki denetim" ve en az ücret belirlemesine yönelik maddelerinin iptali istemiyle çeşitli davalar açıldığı anımsatıldı.

Danıştay 8. Dairesi'nce verilen 8 ayrı kararda TMMOB ve EMO'nun mesleki denetim ve en az ücret ile ilgili düzenlemelerin değerlendirildiği kaydedilen mektupta, EMO'nun mesleki denetim uygulaması ile mesleki hizmetlerin karşılığı olan en az ücret belirlenmesinin hukuka uygunluğunun bir kez daha kapsamlı olarak teyit edildiği açıklandı. Mektupta şöyle denildi:

"Ayrıca Odamız üyelerinin mesleki denetim yaptırmamaları nedeniyle almış oldukları Onur Kurulu cezalarının iptali istemiyle açılan davalar da reddedilmekte, kararlarda EMO'nun mesleki denetimle ilgili kurallarına uyulması zorunluluğu vurgulanmaktadır.

Mesleki denetim ve en az ücretlerle ilgili kuralların mesleğimizin ve meslektaşlarımızın yararına sonuçlar doğurduğu gözetildiğinde, tüm meslektaşlarımızın gerekli duyarlılığı göstereceğine inanıyoruz.”

Mektupta, EMO'nun mesleki denetim ve en az ücret belirleme yetkisinin hukuka uygunluğunu bir kez daha kapsamlı olarak teyit eden Danıştay kararları özetlendi. Danıştay 8. Dairesi'nin EMO'nun mesleki denetim yapma yetkisiyle ilgili değerlendirmeleri şu şekildedir:

- Anayasa ve Yasa kuralları uyarınca meslek odalarının; gerek üyelerinin gerekse de soyut olarak mesleğin onurunu ve mesleki disiplini korumak, mesleğin gelişimini sağlamak, mesleğin icrasında uyulacak ilke ve kuralları saptamak hususlarında görev ve yetki sahibi olduğu tartışmasızdır.

- Davacı tarafından, Anayasa ve yasalarda meslek birlikleri ve bağlı odalara, mesleki denetim konusunda verilmiş hiçbir yetki bulunmadığı öne sürülerek dava konusu düzenlemelerin iptali talep edilmekte ise de; meslek odalarının yukarıda yer alan yasal düzenleme uyarınca, mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli bir kısım ilkeler belirleyebileceği açık olmakla, TMMOB ve bağlı odaların mesleki denetim yapmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

- Elektrik mühendisi unvan ve yetkisi ile mesleki faaliyette bulunulurken, mesleki davranış ilkelerine ve meslek etiğine uygun sürecin işletilmesi, kurumsal işleyişin ve bütünselliğin sağlanması gerekliliği nedeniyle Elektrik Mühendisleri Odası'nın, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmasından kaynaklanan mesleki faaliyetin içeriğine ilişkin olmamak koşulu ile üyeleri üzerinde mesleki denetim görev ve yetkisinin bulunduğu kuşkusuzdur.

- 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 2. Maddesinin (b) fıkrası uyarınca, meslek odaları, meslek mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin yerel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bir takım kurallar koyabilir.

- Bu denetimin meslek mensubunun sunduğu hizmetin içeriğinin denetlenmesi yahut meslek mensubunun yeterliliğinin denetlenmesi niteliğinde olmaması, meslek mensubunca bulundurulması gerekli bazı belge ve bilgilerin bulundurulup bulundurulmadığı, meslek mensubunun Oda üyelik kaydının bulunup bulunmadığı, kısıtlılığının olup olmadığı, bürosunun tescilini yaptırap yaptırmadığı gibi mesleki disiplini sağlamaya yönelik şekli bir denetim niteliğinde olması gerektiği...

- Bu denetim sırasında odanın hizmetin mevcut mevzuat ve standartlara uygunluğu yönünden bir denetleme yapılabileceğinde kuşku bulunmamaktadır.

- Anılan Yönetmelik maddeleri ile getirilen denetimin içerik denetimi olmayıp, şekli nitelikte bir denetim olduğu anlaşılmakta olup, iş bu Yönetmelik maddelerinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

- Mesleki denetimin tanımı, kapsamı, şekli ile ilgili dava konusu düzenlemeler ile getirilen denetimin şekli nitelikte bir denetim olduğu, mesleki faaliyetin özünü zedeleyecek nitelikte faaliyetin içeriğinin denetlenmesine ilişkin olmadığı anlaşılmakta olup, Yönetmelik maddelerinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Danıştay 8. Dairesi'nin EMO'nun en az ücret belirleme yetkisiyle ilgili değerlendirmeleri ise şu şekildedir:

- Meslek mensuplarının sundukları hizmet karşılığında alacakları ücret yönünden asgari standardı belirleyen bir tarifenin düzenlenmesi ve bu tarife uylulmasının denetimi noktasında meslek odalarının yetki sahibi olduğu da dikkate alındığında, mesleğin belli bir standart ile meslek onuruna yakışacak asgari bir ücret karşılığı yapılmasını sağlamak amacıyla asgari ücret belirlenmesi yönünde yetki verilmesine ilişkin Yönetmelik hükmü ve asgari ücret tanımının, 6235 sayılı Yasa ve Anayasada belirtilen yetkiler uyarınca, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak kapsamında bir düzenleme olduğu açıktır.

- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası'nın üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak, üyeler arasında rekabet yaratılarak mühendislik hizmeti sunumunda niteliğin düşmesinin önüne geçilmesini sağlamak amacıyla üyelerinin sunduğu hizmetin karşılığı olan ücretin asgari sınırlarını tespit edebileceği hususunda kuşku bulunmamaktadır.

- Meslek odasının asgari ücreti düzenleme ve denetleme yetkisi hizmetin gereği gibi ifa edilebilmesi ve kamu yararı açısından da bir zorunluluktur. Ayrıca, asgari ücret belirlenmesi, mühendisler ile hizmet sunduğu kişiler arasında, asgari ücretin altında olmamak şartıyla, serbestçe ücret belirlenmesine engel oluşturmamaktadır.

- Üyelerinin hak ve menfaatlerini korumakla yükümlü bir kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Elektrik Mühendisleri Odası'nca mühendisler arasında rekabet yaratılarak hizmet sunumunda niteliğin düşmesinin önüne geçilmesi ve üyelerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla getirilen en az ücret düzenleme ve denetleme yetkisi veren dava konusu Yönetmelik hükmünde üst hukuk normlarına ve kamu yararına aykırılık bulunmamaktadır.

SMM'LER ARTIK TÜM BİNALAR İÇİN YETKİLİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Enerji Kimlik Belgesi (EKB) alma zorunluluğunu 2020'ye ertelerken, Enerji Yetki Belgesi olan SMM'lere sadece yeni binalar değil, mevcut tüm binalar için belge düzenleme yetkisi tanıdı.

Binalarda enerjinin ve enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, enerji israfının önlenmesi ve çevrenin korunması amacıyla 2008 yılında çıkarılan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği ile 1 Ocak 2011 tarihinden önce ruhsatlandırılan tüm binalara EKB alma zorunluluğu getirilmişti. Ancak 1 Temmuz 2010 tarihinden itibaren başlayacak zorunluluk henüz uyum sağlanmadığına ilişkin itirazlar üzerine önce 1 Ocak 2011'e daha sonra da 2 Mayıs 2017'ye ertelenmişti.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 28 Nisan 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliğiyle bir kez daha ertelemeye gitti. Buna göre 2011 yılından önce ruhsatlandırılan binaların satımında veya kiralınmasında EKB ibraz zorunluluğu 1 Ocak 2020'den itibaren başlayacak.

Yönetmelik değişikliğiyle ayrıca daha önce sadece yeni binalar için EKB düzenleyebilen SMM'lerin yetkisi mevcut tüm binaları kapsayacak şekilde genişletildi. Buna göre Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı ilgili meslek odası tarafından adına düzenlenmiş serbest müşavirlik ve mühendislik hizmetleri belgesine sahip üyeler yönetmelikte belirtilen koşulları yerine getirerek EKB düzenleyebilecek. Yönetmelikte söz konusu koşullar şöyle sıralandı:

- a) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı ilgili meslek odası tarafından adına düzenlenmiş serbest müşavirlik ve mühendislik hizmetleri belgesine sahip olmak.
- b) Enerji kimlik belgesi düzenleme eğitimini başarıyla tamamlayan personel bulundurmak.
- c) Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik uyarınca düzenlenmiş Etüt-Proje Sertifikasına sahip personel bulundurmak.
- ç) Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş ulusal veya uluslararası laboratuvarlar tarafından kalibre edilmiş ve etiketlenmiş ısı ve sıcaklık görüntüleme cihazına sahip olmak."

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nce bu koşulları sağladığı tespit edilen SMM'ler Bakanlık tarafından enerji kimlik belgesi vermek üzere yetkilendirilecek.

EMO'DAN YÖK'E YAZI

Kamuya Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezunların alımında yaşanan sorunlara ilişkin olarak EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil imzasıyla; 21 Mart 2017 tarihinde YÖK'e yazı gönderildi. Bilgi için ÖSYM, Devlet Personel Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, TBMM Dilekçe Komisyonu, Üniversiteler Arası Kurul, Üniversite Rektörlükleri ile TEDAŞ Genel Müdürlüğü'ne de gönderilen yazıda; 2010 yılından beri konuya ilişkin yapılan yazışmalar ile yargı sürecine ilişkin bilgi verildi.

YÖK'ün 16 Aralık 2010 tarihli "Elektrik-Elektronik Mühendisliği diplomasının Elektrik Mühendisliği diplomasına denk olduğu, söz konusu bölüm mezunlarının aynı koşullarda KPSS Kılavuzu'nda tercih hakkına sahip oldukları ve elektrik mühendisi hizmeti yapabilecekleri" yazısına ilişkin EMO'nun 11 Ocak 2011 tarihli yanıtı anımsatıldı. Bu yazıda EMO, soruna ilişkin olarak şu temel görüşleri dile getirmişti:

"Genel olarak elektrik-elektronik mühendisliği eğitimindeki elektrik mühendisliği derslerinin ağırlığı yetersiz olup, bazı üniversitelerde elektrik mühendisliği derslerine hiç yer verilmemektedir. Bu nedenle birçok Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümlerinden sadece Elektronik Mühendisliği eğitimi almış mühendisler mezun olmaktadır.

Tarafınızca alınan karar mühendisleri eğitimi almadıkları elektrik tesislerinde çalışmayı gerektireceğinden bu durum can ve mal güvenliği açısından tehlikeli sonuçlara neden olabilecektir. Çoğu kamu kurumu, elektrik-elektronik mühendislerinin elektrik unvanını görmezden gelmekte; elektronik mühendisi saymakta, bunun yanında gerçekten elektrik mühendisliği alanında eğitim almış olan elektrik-elektronik mühendisleri bu eşitsiz durumdan olumsuz etkilenmektedir.

En doğru çözüm, üniversitelerin vermiş oldukları diplomalarda, elektrik ya da elektronik mühendisi unvanının, verilen eğitime göre tek başına belirtilmesi ya da tüm Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümlerinde eşdeğer eğitim sağlanarak, bu bölümlerden mezun olanların hem Elektrik hem de Elektronik Mühendisliği alanında bütün donanıma sahip kılınmalarıdır. Elektrik Mühendisleri Odası, üniversitelerin müfredatında elektrik mühendisliği için en azından bulunması gerekli dersleri ders durum belgesinde (transcriptinde) arayarak, ders programlarının oluşmasında belirleyici etken olmaktadır. Devlet Personel Başkanlığı atamalarında transcript incelemesi yapılması veya EMO'dan görüş olarak meslek tanımlamaları yapılması haksızlıkları azaltacaktır."

Yargı sürecine ilişkin de EMO'nun SMM Yönetmeliği ile diplomasında birden fazla unvan bulunanlara verilecek SMM belgelerinin türünü belirlemeye yönelik olarak üyelerin transcriptlerini inceleme ve aldığı derslerin yoğunluğuna göre elektrik veya elektronik SMM belgesi verme yetkisinin hukuka aykırı olmadığına belirlendiği kaydedildi. Ancak bu belirlemenin serbest çalışanlara yönelik olduğu, kamuya ilişkin alımları düzenlemediği anımsatıldı.

EMO'nun daha önce yazdığı yazıda yer alan bu bilgilerden sonra YÖK'ün 20 Mart 2011, 4 Haziran 2014 ve son olarak 3 Şubat 2017 tarihli yazılarında yer alan kamuya personel alımlarına ilişkin "eşdeğerlik" vermeye yönelik kararının; mühendislerin istihdamı sorununa getirilen "geçici çözüm"le yeni mağduriyetler doğurduğuna dikkat çekildi. "Elektrik, Elektrik-Elektronik, Elektronik, Kontrol ve Elektronik-Haberleşme Mühendislerinin unvan kullanımı ve yetkilendirmeleri ile ilgili olarak detaylı çalışmalarımız ve yönetmelik düzenlemelerimiz mevcuttur" denilen yazıda, sorunlu çözümü için EMO'nun her türlü görüşme ve işbirliğine açık olduğunun altı çizildi. Yazıda, "...kurulunuzun karar almadan önce görüşümüze başvurmasının ileride doğabilecek kazalar ile can ve mal kayıpları açısından önem taşıdığını ifade etmek isteriz" denildi.

ASANSÖR İŞLETME BAKIM ve PERİYODİK KONTROLÜ

Resmi Gazete'nin 24 Haziran 2015 tarih ve 29396 sayılı nüshasında yayımlanan "Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği" ile 18 Kasım 2008 tarih ve 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılarak yeni bir düzenlemeye gidilmiştir.

Aynı alanı düzenleyen 2008 Yönetmeliği'nin dayanak maddesinde 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2. ve 33. maddeleri ile 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 19. Maddesi gösterilirken, dava konusu yönetmelik 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na dayandırılmıştır. Nitekim 2008 yılında yürürlüğe giren Yönetmelik sonrasında, bu alana yönelik çeşitli yasal düzenlemeler yapılmış ve bu düzenlemeler çerçevesinde Yönetmeliğin de yenilenmesi zorunlu hale gelmiştir. 2008 Yönetmeliği genel olarak tüketicinin korunmasına yönelik Bakanlığa verilen görev ve yetkiler çerçevesinde hazırlanmışken, yeni yasal düzenlemelerle konuya özgü kurallar getirilmiş olup, bu mevzuat çerçevesinde Yönetmelik değişikliği gerekmektedir.

Asansör Kontrolünde Mevzuat

Yasal değişiklikler şu şekildedir:

- Resmi Gazete'nin 8 Haziran 2011 tarih ve 27958 mükerrer sayılı nüshasında yayımlanan 635 sayılı KHK ile 3143 sayılı Yasa yürürlükten kaldırılmış ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kurulmuştur. 635 sayılı KHK'nin 2. Maddesinin (d) bendi ile 11. Maddesi'nin 1. Fıkrası'nın (b) bendinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na "Ürün güvenliği ve denetimine ilişkin politikaların hazırlanmasına yardımcı olmak, sanayi ürünlerinin ürün güvenliği ve teknik mevzuatına uygunluğuna yönelik piyasa gözetimi ve denetimi yapmak (...)(*), risk analizleri yapmak, sanayi ürünlerinin denetimine ilişkin usul ve esasları

belirlemek, ürün güvenliği bilgi sistemini oluşturmak” görevi verilmiştir. (*KHK’deki düzenlemede yer alan “veya yaptırmak” ibareleri Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir.)

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30 Haziran 2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 6331 sayılı Kanun’un ilgisi Yönetmeliğin düzenlediği alanda faaliyet gösterecek özel şirketlerin 6331 sayılı Kanun’da öngörülen tedbirleri almaları yönündedir.

- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu’nda 4 Nisan 2015 tarih ve 6645 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle Genel Yönetim İşleri’ni düzenleyen 35. Madde’ye “Anagayrimenkulde bulunan asansörlerin güvenli bir şekilde işletilmesinin sağlanması amacıyla aylık bakımları ile yıllık kontrollerinin ilgili teknik düzenlemelere uygun şekilde yaptırılması ve bu işlemlere ilişkin ücretlerin ödenmesi” (I) bendi olarak eklenmiştir.

- 6645 sayılı Yasa ile 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 15. Maddesi’nin 1. Fıkrası’na (s) bendi; 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 7. Maddesi’nin 1. Fıkrası’na (h) bendi eklenmiştir. 5393 sayılı Kanun’un belediyelerin yetki ve imtiyazını belirleyen 15. Maddesi’ne eklenen yeni düzenleme şu şekildedir:

“(s) (Ek: 4/4/2015-6645/84 md.) Belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak.

(Ek fıkra: 4/4/2015-6645/84 md.) (s) bendi uyarınca asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapacak belediyeler ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken şartlar, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretleri Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyon tarafından belirlenir. Konuya ilişkin düzenlemeler, komisyon kararları doğrultusunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılır.”

Aynı düzenleme 5302 sayılı Yasa’da da yapılmış ancak kurulacak Komisyon Türkiye Belediyeler Birliği yerine Vilayetler Hizmet Birliği’nin yer alacağı öngörülmüştür.

Bu düzenlemeye göre, “hizmete sunulacak asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak” yetki ve imtiyazı belediye sınırları içerisinde belediyelere, bu sınırlar dışında il özel idarelerine verilmiştir.

Asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapacak belediyeler, il özel idareleri ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken şartlar, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretlerinin belirlenmesi ise Türkiye Belediyeler Birliği, Vilayetler Hizmet Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyona verilmiştir. Komisyon kararları doğrultusunda düzenleme yapma görevi ise Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na verilmiştir.

EMO, Asansör Eğitim ve Belgelendirmesi İçin Yetkilendirildi

Resmi Gazete'nin 15 Temmuz 2015 tarih ve 29417 sayılı nüshasında yayımlanan Asansör Periyodik Kontrolleri İçin Yetkilendirilecek A Tipi Muayene Kuruluşlarına Dair Tebliğin 9. Maddesi 5. fıkrasında yer alan "Muayene elemanının, bu Tebliğ yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ilgili meslek odaları veya bu kapsamda TS EN ISO/IEC 17024 Standardı'na göre akredite olan personel belgelendirme kuruluşlarınca belgelendirilmesi zorunludur. Söz konusu belge beş yılda bir yenilenir" hükmü ile asansör periyodik kontrollerinde görev alacak olan muayene elemanlarının belgelendirilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Bu doğrultuda gerek TS EN ISO/IEC 17024 Standardı'na göre akredite olan personel belgelendirme kuruluşlarınca gerekse ilgili meslek odaları tarafından yürütülecek olan belgelendirme faaliyetlerine yönelik belgelendirme programına ilişkin asgari gereklilikler, 1 Ağustos 2016 tarih ve 29788 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Asansör Periyodik Kontrollerini Gerçekleştirecek Muayene Personelinin Belgelendirilmesine Dair Tebliğ ile belirlenmiştir. Söz konusu Tebliğ kapsamında Bakanlığa yapılan başvurular neticesinde, asansör muayene elemanlarının eğitimi ve belgelendirilmesi faaliyetleri konusunda Odamız ve MMO yetkilendirilmiştir.

Mevzuatta Son Durum

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, yasal düzenleme ile belirlenmiş komisyonları usulüne göre oluşturmamış, çalışma grubu adı altında sektörden firma temsilcilerinin de yer aldığı bir toplantıda Yönetmelik ve Tebliğ düzenlemelerine son halleri verilmiştir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğin uygulamasını belirleyen Asansör Periyodik Kontrolleri için Yetkilendirilecek A Tipi Muayene Kuruluşlarına Dair Tebliğ hükümlerinin iptali için EMO tarafından Danıştay'da davalar açılmıştır. Bu davalarda, yasayla belirlenen komisyonların usulüne göre oluşturulmaması nedeniyle, yetki yönünden Yönetmelik ve Tebliğ'in tamamının iptali istenilmiştir.

Danıştay 10. Dairesi, dava edilen Yönetmeliğin tamamını iptal etmiş, Tebliğ'in ise yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

Yönetmeliğin iptaline ilişkin Danıştay kararı henüz taraflara tebliğ edilmemekle birlikte, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yönetmelik ve Tebliğ için gerekli komisyon çalışmalarını başlatmış ve yasal düzenlemeler çerçevesinde yeni düzenlemelerin yapılmasını hedeflemiştir.

Elektronik ile Elektronik ve Haberleşme Mühendislerinin Mağduriyetine Son

EMO tarafından yapılan bilgilendirmenin ardından Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Asansör Periyodik Kontrollerini Gerçekleştirecek Muayene Personellerinin Belgelendirilmesine Dair Tebliğ'in uygulamasına açıklık getirmesiyle elektronik ile elektronik ve haberleşme mühendislerinin asansör kontrolü iş alanında yaşadıkları mağduriyet giderilmiştir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca 15 Temmuz 2015 tarihinde yayımlanan Asansör Periyodik Kontrolleri İçin Yetkilendirilecek A Tipi Muayene Kuruluşlarına Dair Tebliğ'de

“Muayene elemanının makine veya elektrik veya elektrik-elektronik veya mekatronik alanlarında mühendislik/teknoloji fakültelerinden birinde yükseköğrenimini tamamlamış olması ve görevlendirileceği tarihe kadar en az 100 adet asansörün periyodik kontrolüne katılım şartını sağlaması gerekir” düzenlemesi yapılmıştır. Bu düzenlemeye atıf yapan yine Bakanlık tarafından 1 Ağustos 2016 tarihinde yayımlanan Asansör Periyodik Kontrollerini Gerçekleştirecek Muayene Personellerinin Belgelendirilmesine Dair Tebliğ’in uygulamasında elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendislerinin mağduriyeti sorunu ortaya çıkmıştır. Tebliğdeki düzenlemelerin uygulamada elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendislerinin bu iş alanında faaliyet yürütmeleri önünde engel olarak yorumlanmasının soruna neden olması üzerine EMO meslektaşlarının haklarını korumak üzere girişimlerde bulunmuştur.

EMO, meslektaşlarımızın hak kaybına uğramaması için 13 Eylül 2017 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nı ziyaret ederek; mühendislik unvanları ve meslektaşlarının yürüttükleri faaliyetler konusunda bilgilendirmede bulunmuştur. Yapılan görüş alışverişinin ardından Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı A tipi muayene kuruluşlarının konuyla ilgili yaptıkları başvuruyu yanıtlamıştır. Bu başvurularda 15 Temmuz 2015 tarihli Tebliğ yürürlüğe girmeden önce A tipi muayene kuruluşlarında muayene elemanı olarak çalıştığını kanıtlayan elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendisler için eğitim şartının aranmaması talep edilmiştir.

Bakanlık ise EMO’nun yaptığı bilgilendirme kapsamında bu tebliğ öncesi ve sonrası fark etmeksizin elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendislerinin yayımlanmış olan tebliğ kapsamında asansör periyodik kontrolü alanında faaliyet yürütebileceklerini açıklamıştır. A tipi muayene kuruluşlarının ilgili başvurularına 20 Eylül 2017 tarihinde yanıt veren Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürü Prof. Dr. İbrahim Kılıçaslan, elektronik mühendisliği programı ile elektronik ve haberleşme mühendisliği programı mezunlarının da asansörlerin periyodik muayenesinde görev alabileceğini belirtmiştir. Bu yazıya göre 15 Temmuz 2015 tarihli Tebliğ atıfta bulunan 1 Ağustos 2016 tarihli belgelendirmeye ilişkin Tebliğ kapsamında elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendisleri de asansör periyodik kontrolünü gerçekleştirecek muayene elemanı olmak üzere eğitime katılıp, belge alabilecek ve bu alanda faaliyet yürütebileceklerdir.

Bakanlığın yazısında bu durum şöyle açıklanmıştır:

“... yapı/bina ile bütünleşik elektrik, elektronik ve mekanik sistemlerden müteşkil mekatronik bir sistem olan asansörlerin periyodik muayenesinde elektronik mühendisliği programı ile elektronik ve haberleşme mühendisliği programlı mezunlarının da A tipi muayene kuruluşlarında istihdam edilmesi mümkün olup söz konusu Tebliğin yürürlüğe girmiş olduğu 15/9/2015 tarihinden önce veya sonra A tipi muayene kuruluşlarında muayene personeli olarak görevlendirilen elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendislerinin de 01/08/2016 tarihli ve 29788 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Asansör Periyodik Kontrollerini Gerçekleştirecek Muayene Personellerinin Belgelendirilmesine Dair Tebliğ (SGM: 2016/18) kapsamında belgelendirme programlarına dahil edilmesinde herhangi bir sakınca görülmektedir.”

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI'NA DESTEK

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Kimya Mühendisleri Odası'na (KMO) karşı açtığı ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) da müdahil olduğu davada, Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi 25 Eylül 2017'de KMO Yönetim Kurulu'nun görevden alınmasına karar verdi. Anayasa ve TMMOB Yasası'nın ilgili hükümleri ortadayken hukuka aykırı olarak verilen karara karşı istinaf ve temyiz yollarına başvurulurken, TMMOB ve EMO'nun da içinde yer aldığı meslek odaları ortak açıklama yaparak, tüm saldırılara karşı boyun eğmeyeceklerini; demokrasi ve adalet mücadelesinden vazgeçmeyeceklerini bildirdiler.

TMMOB ve odalar üzerinde vesayet kurmayı amaçlayan iktidar, 12 Eylül döneminde çıkarılan bir KHK ile TMMOB kanununa eklenen ancak bugüne kadar hiç uygulanmayan, ilgili bakanlıklar tarafından odaların idari ve mali açıdan denetlenmesine yönelik hükmü yürürlüğe koymuştur. TMMOB ve bağlı Odalarının “idari ve mali denetimine” yönelik olarak 2013 yılından beri Bakanlar Kurulu kararları alınarak tebliğler çıkarılırken, 2016 yılı Şubat ayında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KMO'yu idari ve mali yönden inceleme kararı almıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da 1 Kasım 2016 tarihinde aralarında EMO'nun da bulunduğu 11 odanın idari ve mali denetime tabi tutulması için girişim başlatmıştır.

KMO Anayasa'da belirtildiği gibi bir kanun düzenlemesi olmadığı için Bakanlığa hukuka aykırı bir inceleme yaptırılmaması yönündeki Genel Kurul kararı doğrultusunda Bakanlık müfettişlerine istedikleri belgelerin web sitesinde olduğunu bildirmiştir. EMO ve diğer meslek odaları da benzer tutumlar izlemiştir. Ancak Bakanlık, KMO Yönetim Kurulu'nun görevden alınması için yargıya başvurmuştur.

İlk Duruşma

Bunun üzerine açılan davanın 10 Temmuz 2017 tarihinde Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde yapılan duruşmasına TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri, Oda Yönetim Kurulu başkanları ve üyeleri, TMMOB ve Oda avukatları katıldı. EMO da Yönetim Kurulu'ndan Başkan Yeşil, Yazman Hüseyin Önder, Sayman İbrahim Aksöz, Oda Müdürü Emre Metin, EMO İktisadi İşletme Müdürü Olgun Sakarya, Norm Geliştirme Merkezi Müdürü Melike Özlem Bilgili ile Hukuk Müşaviri Hayati Küçük'ün katılımıyla KMO ile dayanışma içerisinde olduğunu gösterdi. Duruşmada, EMO'nun da dahil olduğu TMMOB ve bağlı odaların “feri müdahil olma” talepleri kabul edildi.

Görevden Alma Kararı!

Davanın üçüncü duruşması Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 25 Eylül 2017 tarihinde yapıldı. Mahkeme, KMO Yönetim Kurulu'nun görevine son verilmesi ve yerlerine yeni Yönetim Kurulu seçilmesine karar verdi.

TMMOB Başkanı Emin Koramaz yaptığı açıklamada “antidemokratik” olarak nitelediği kararı şiddetle kınadıklarını belirterek, “Ülkemizde son yıllarda birbiri ardına yaşanan hukuk skandallarına bir yenisini daha ekledi” dedi. KMO'ya dava açılmasına neden olan yasal düzenlemenin, 12 Eylül darbelerinin, birliğin demokratik işleyişine müdahale edebilmek için TMMOB yasasına eklediği madde olduğunu belirten Koramaz, şunları söyledi:

“Sıkıyönetim dönemi de dâhil 35 yıldır hiç uygulanmayan bu madde, her defasında 12 Eylül Darbecilerini yargılamakla, darbelerle hesaplaşmakla övünen AKP döneminde uygulanmak istenmiştir. Bununla da yetinilmemiş, yine her defasında millet iradesinden dem vuran AKP, darbe hukuku karşısında TMMOB’nin demokratik değerlerini savunan Kimya Mühendisleri Odası’nın seçilmiş Yönetim Kurulu üyelerini görevden almıştır. Öncelikle bilinmelidir ki, hem Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın Odalarımızı denetlemeye yönelik talebi, hem de Mahkemenin bugün verdiği karar, Anayasa’nın 135. Maddesi’ne aykırıdır. TMMOB ve bağlı odalar 6235 sayılı yasayla kurulmuş ve Anayasanın 135. Maddesine göre kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü olduklarından dolayı iş ve işlemlerini ilgili yasa ve yönetmelikler kapsamında gerçekleştirirler. Birliğimizin ve üye Odalarımız tüm faaliyetleri, etkinlikleri, işlemleri TMMOB Yasası, Yönetmelikleri ve ayrıca bağlı odaların kendi yönetmeliklerine tabidir.”

Odaların faaliyetlerinin yasa ve yönetmeliklere uygunluğunun, genel kurullarında seçilen denetleme kurulları tarafından düzenli olarak yapıldığına işaret eden Koramaz, “1954 yılından bu yana hiçbir Odamızın denetleme raporlarında hiçbir olumsuzluk görülmemiştir. Dahası, odalarımızın tüm idari ve mali faaliyetleri, internet sitesi ve diğer yayınlarla hem üyelerimize hem de tüm kamuoyuna açık biçimde duyurulmaktadır” dedi.

“Amaç TMMOB’yi Susturmak”

Bakanlığın amacının denetim yapmak değil, “TMMOB’nin özerk yapısını ortadan kaldırmak, TMMOB’yi baskı altına alarak susturmak” olduğunu belirten Koramaz, TMMOB ve bağlı odaların, bilimi ve tekniği halkın çıkarları için kullanan, ülkenin geleceğine karşı sorumluluk bilinciyle davranan meslek örgütleri olduğuna dikkat çekti. Koramaz, şu görüşleri dile getirdi:

“Bilimsel ve teknik akla uymayan, halkın çıkarlarına ters düşen her konuda gerek davalarla, gerek bilimsel raporlarla, gerekse açıklamalarla tavrımızı en net şekilde ifade ettik. Bu tutumumuzun, AKP’nin çıkarlarıyla örtüşmediği, siyasal iktidarın hoşuna gitmediği verili bir gerçektir. Bu nedenle, 15 yıllık iktidar dönemi boyunca AKP, her fırsatta Birliğimizi hedef almış, bizleri susturmaya çalışmıştır. AKP iktidarı döneminde Cumhurbaşkanlığı Denetleme Kurulu Raporu’yla, siyasi davalarla, yöneticilerimize yönelik tehditlerle yüz yüze kaldık. İktidarın tüm bu saldırılarına rağmen bizler doğrudan ve halktan yana tavır almaktan asla geri adım atmadık, bundan sonra da atmayacağız.”

TMMOB’nin kurulduğu günden bugüne kadar çok sayıda darbe, çok sayıda baskıcı iktidar gördüğünü ama hiçbir dönemde boyun eğmediğini anlatan Koramaz, “Yine boyun eğmeyeceğiz. Bu karara karşı istinaf ve temyiz yollarına başvuracağız. Hukuki süreç sonuçlanıncaya kadar Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurul arkadaşlarımız görevlerinin başında olmaya devam edecektir” diye konuştu.

Demokrasi ve adalet mücadelesinden asla vazgeçmeyeceklerinin altını çizen Koramaz, “Örgütlülüğümüze ve meslektaşlarımıza yönelik saldırılara karşı tüm TMMOB bileşenleriyle, tüm demokratik kamuoyuyla birlikte karşı çıkacağız” dedi.

Ortak Basın Toplantısı

TMMOB Yönetim Kurulu ve oda başkanları İMO Teoman Öztürk Salonu’nda 27 Eylül 2017’de ortak bir basın toplantısı düzenlediler. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Önder, Yönetim Kurulu üyeleri, EMO üyeleri ve oda çalışanlarının da katılarak destek verdiği

toplantıda katılımcılar tarafından üzerinde “Kimyamızla Oynamayın”, “Hukuk dışı kararlara direneceğiz”, “Darbe hukukuna boyun eğmeyeceğiz” ve “Susmadık susmayacağız” yazılı dövizler taşındı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, KMO ile ilgili kararı “hukuk skandalı” olarak nitelerken, “AKP siyasi saldırılarının yanı sıra bürokrasiyi harekete geçirerek geliştirdiği saldırıların yanı sıra bu defa da güdümü altına aldığı yargı eliyle TMMOB’ye saldırdı” dedi.

TMMOB ve bağlı odaların Anayasa’nın 135. Maddesine göre kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olduğuna dikkat çeken Koramaz, TMMOB’nin asli görevinin temsil ettiği meslek alanları ve bu meslek alanlarının bilgi birikiminin ülkenin gelişmesi, kalkınması, sanayileşmesi, halkın gönenc ve refahının artırılması için harekete geçirilmesi olduğunu belirtti. Türkiye’nin 15 yıldır AKP iktidarı tarafından yönetildiğini anımsatan Koramaz, “AKP’nin uyguladığı ekonomik ve sosyal politikalar ve bu sosyal politikalar sonucu ülkemize hakim kıldığı piyasacı ve rantçı ekonomik düzen ve baskıcı rejim TMMOB’nin temsil ettiği tüm değerlerle çelişmektedir. Bundan dolayıdır ki AKP iktidara geldiği günden bugüne TMMOB’ye karşı bir saldırı başlatmıştır” diye konuştu.

TMMOB’nin kuruluş yasasının defalarca kez değiştirilmeye, mesleki yetkilerinin ellerinden alınmaya, mesleki denetim faaliyetlerin sürdürülmesinin engellenmeye çalışıldığını, kurulan genel müdürlükler ile TMMOB’nin hak ve yetkilerini yaşama geçirecek yeni devlet kurumları icat edildiğini anlatan Koramaz, şu görüşleri dile getirdi:

“Bu ülkenin madenlerinin bulunup işletilmesinde, tarımsal ve sanayi üretiminin geliştirilmesinde, enerji santrallerinin üretilmesinde, ormanların korunmasında, imarında, bilimsel teknik altyapısının geliştirilmesinde, güvenli gıdaya erişimde yani yaşamın her alanında hizmet veren meslek disiplinleriyiz. Bu alanlardaki ülkemiz ve halkımız aleyhine gelişen her türlü politikayı düzenlediğimiz bilimsel teknik kongrelerle, hazırladığımız raporlarla kamuoyunun bilgisine sunuyoruz. Dolayısıyla halkın çıkarlarını öteleyen, rant gruplarının çıkarlarına hizmet eden her türlü politika konusunda halkımızı bilgilendirmek, aydınlatmak görevini yerine getiriyoruz. Yine AKP’nin kamusal üretimi, kamusal denetimi, halk yararını öncelemeyen politikalarına karşı davalar açıyoruz.

“Himayesine Girmediğimiz İçin Saldırıyorlar”

Sanayi, teknolojik altyapımızın bitirilmesine, kent alanlarımızın, doğal çevrenin tahribatına karşı geliştirdiği her önleme karşı TMMOB ülke genelindeki yaygın örgütlülüğü ile demokratik kitle örgütleri ile yine halktan, emekten yana tüm unsurlarla birlikte mücadeleyi sürdüren, davalar açan bir örgüt. Yani AKP’nin bu baskıcı, rantçı, talana dayalı, bilimi reddeden, dini, dogmatizmi önceleyen politikalarına karşı ses çıkartan bir örgüt. Biz biliyoruz TMMOB’ye AKP’nin neden saldırdığını. Bize saldırısının nedeni onun himayesine girmememiz, yaşamızda yazdığı gibi, kamuyu yani halkın çıkarlarını; bir avuç azınlığın rant ve işgal çıkarlarını değil, toplumun genel çıkarlarını savunmamızdır. AKP’nin hedeflediği rant imparatorluğuna karşı olmamızdır. Yani çünkü saldırı aslında 15 yıldır AKP’nin yaptığı saldırıların bir devamıdır. Ama TMMOB’yi bilenler bilir. TMMOB 1954’ten beri siyasi iktidarların pek çok saldırısına sahne olmuştur. Pek çok darbe dönemleri geçirmiştir ama ne darbecilere, ne rantçılara, ne çıkarıcılara, ne de AKP gibi baskıcı rejimlere boyun eğmemiştir, diz çökmemiştir, bugün de diz çökmeyecektir.”

“Mücadeleyi Adım Adım Büyüteceğiz”

Koramaz, KMO Yönetim Kurulu hakkındaki bu hukuksuz kararı kabul etmediğini belirten siyasi partilerin temsilcileri, meslek örgütleri, sendika ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte basın toplantısı yaptıklarına işaret ederek, “Bugün burada TMMOB’ye bağlı 24 odanın başkanları, TMMOB’i susturmaya, etkisizleştirmeye, yıldırmaya çalışan bu hukuksuz kararı kabul etmediklerini bildirmek için, KMO ile dayanışma içinde olduğumuzu göstermek için bir araya geldiler” dedi.

Mücadeleyi adım adım büyüteceklerini, TMMOB il koordinasyon kurullarının 28 Eylül 2017 tarihinde 50 ilde basın açıklaması yaparak bu kararı paylaşacaklarını ayrıca TMMOB ve bağlı odaların bundan sonraki her etkinliğinde konunun gündeme getirileceğini bildiren Koramaz, şunları söyledi:

“AKP’nin hukuk tanımaz, baskıcı, diktacı rejimine karşı, adaletsiz tüm uygulamalarına karşı ülkedeki tüm demokratik unsurlarla birlikte mücadeleyi büyüterek sürdüreceğimizi paylaşacağız. Her zaman olduğu gibi bugünden sonra da eşit, özgür, demokratik, hukukun egemen olduğu, çağdaş, laik bir ülke mücadelesinde dostlarımızla omuz omuza yan yana olacağımızı bir kez daha ifade ediyorum”

TMMOB Başkanı Emin Koramaz’ın konuşması sırasında salondan “TMMOB susmadı, susmayacak” ve “Baskılar bizi yıldırıamaz” sloganları atıldı. Koramaz daha sonra TMMOB ve bağlı odaların ortak basın açıklamasını okudu.

Basın açıklamasının ardından sırasıyla DİSK Ankara Bölge Temsilciliği adına Nevin Kızılöz, KESK Eş Genel Başkanı Aysun Gezen, TTB Genel Sekreteri Sezai Berber, CHP Milletvekili Şanal Sarıhan, HDP Milletvekili Mithat Sancar, ÖDP Parti Meclisi Üyesi İdem Erman, TKP Parti Meclisi Üyesi Arif Basa, EMEP Genel Başkan Yardımcısı Şükran Doğan, HTKP Parti Meclisi Üyesi Tuncay Çelen, ASMMMO Başkanı Ali Şahin, Halkevleri Genel Sekreteri Dilşat Aktaş, İHD Genel Başkanı Öztürk Türkoğlu, ARTVİN DER Başkanı Cengiz Yücel, ODTÜ Mezunlar Derneği Başkanı Seyhan Çamlıgüney ve CHP Milletvekili Necati Yılmaz birer konuşma yaparak TMMOB ve KMO’ya desteklerini dile getirdiler.

Son olarak söz alan KMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Uğurlu, anayasa ihlaline ve hukuk dışı kararlara karşı mücadeleden vazgeçmeyeceklerini dile getirdi.

Ortak açıklama şöyle:

**KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU’NUN YANINDAYIZ
DARBE HUKUKUNA, ANAYASA İHLALİNE ve HUKUK DIŞI
KARARLARA DİRENECEĞİZ**

Önceki gün, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın Kimya Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu’nun görevden alınması istemi üzerine açtığı davada Odamız Yönetim kurulunun görevden alınması kararı verilmiştir.

Öncelikle, Anayasa’nın 135. Maddesi’ne aykırı olan bu hukuk dışı kararı protesto ediyor ve kınadığımızı belirtmek istiyoruz.

Kamuoyunca bilindiği üzere, Birliğimiz TMMOB ve Odalarımız, neoliberal dönüşüm programları çerçevesinde; tarih, kültür, doğa, kent, kır, enerji, maden, tarım, gıda rantları önünde

engel oluşturmaması, sanayisizleştirme süreci ve özelleştirme talanına dur demesinden ötürü uzunca bir süredir iktidarın hedefindedir.

Yine kamuoyunca bilindiği üzere siyasi iktidar, Odalarımızın, Anayasal dayanağı bulunan kamusal hizmet ve kamusal denetim fonksiyonları ile özerk demokratik ve kamu tüzel kişiliği yapısını ortadan kaldırma, önemli bazı yetkilerini yok etme ve TMMOB Yasası'nı değiştirme çabası içerisinde.

TMMOB ve bağlı Odalarını “nasıl etkisizleştiririz” diye düşünen iktidar, 2011 yılındaki KHK düzenlemelerinin ardından, 2013 yılında, 1983'ten itibaren hiçbir iktidar tarafından işletilmeyen antidemokratik bir hüküm; 12 Eylül dönemindeki bir KHK düzenlemesini bulup işletmeye yönelmiştir. 2014 yılından itibaren bu yönde girişimlerde bulunulmuş, TMMOB ve bağlı Odalarının “idari ve mali denetimine” yönelik Bakanlar Kurulu kararları alınarak tebliğler çıkarılmıştır. 2016 yılı Şubat ayında *Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kimya Mühendisleri Odası'm idari ve mali yönden inceleme kararı almış; 1 Kasım 2016 tarihinde de, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, on bir Odamızı idari ve mali denetime tabi tutma girişimini* başlatmıştır.

16 Nisan 2016 tarihinde yapılan Kimya Mühendisleri Odası Genel Kurulu, Anayasa'da belirtildiği gibi bir kanun düzenlemesi olmadığı için Bakanlığa hukuka aykırı bir inceleme yaptırılmaması kararı almış; Bakanlık müfettişlerine istedikleri belgelerin web sitesinde olduğu bildirilmiştir. Ancak Bakanlık, Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'nun görevden alınması için yargıya başvurmuştur. Diğer Odalarımızın da Kimya Mühendisleri Odası'nın kararına benzer ortak bir tutum izlediğini bu arada belirtmek isteriz.

Diğer yandan, askeri vesayeti ortadan kaldırmakla övünen bir iktidarın, bu ülkenin mühendis, mimar, şehir plancılarının örgütleri üzerinde 12 Eylül askeri cuntası döneminin bir düzenlemesini aradan geçen 30 yıldan sonra devreye sokarak Odalarımız üzerinde hiyerarşik bir vesayet ilişkisi tesis etmeye çalışması, gerçeklikte darbe hukukunu benimsediğini göstermektedir. İktidarın 12 Eylülcülerini aratmayan otoriter bir yaklaşıma sahip olduğu bu vesileyle de görülmüştür.

Yine belirtmek isteriz; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bakımından, Anayasa'da belirtilen idari ve mali denetimin hangi konularda, hangi merci tarafından ve ne şekilde gerçekleştirileceğinin bir kanun ile somut ve açık bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak Anayasa'nın bizleri ve bizim gibi meslek örgütlerini kapsayan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları üzerine olan 135. Maddesinde, ***“Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir”*** hükmüne rağmen bu yönde bir kanun düzenlemesi bulunmamaktadır.

TMMOB Yasası ya da başka herhangi bir kanunda bu yönde bir hüküm bulunmamasına karşın iktidar bürokrasisi, Odalarımız ve TMMOB'yi siyasi iktidarın hiyerarşik denetimi ve vesayeti altına sokmaya çalışmaktadır.

Anayasa'nın 135. maddesiyle verilmiş görev, yetki ve sorumlulukları içeren mevzuatın hazırlanması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması, Anayasa hükümleri gereği ilgili meslek odalarına aittir ve ortada 6235 sayılı TMMOB Yasası ile yönetmelikleri de bulunmaktadır.

Tekrar belirtmek isteriz; hem Bakanlıkların Odalarımızı denetlemeye yönelik talebi, hem de mahkemenin önceki gün verdiği karar, Anayasa'nın 135. Maddesi'ne aykırıdır. Mahkeme, Anayasaya aykırı bir karar almıştır.

TMMOB ve bağlı Odalar, 6235 sayılı TMMOB Yasası ile kurulmuş kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmalarından dolayı, iş ve işlemlerini, ilgili yasa ve yönetmelikler kapsamında gerçekleştirirler. Birliğimizin ve Odalarımızın tüm faaliyetleri, TMMOB Yasası, Yönetmelikleri ve ayrıca bağlı Odaların kendi yönetmeliklerine tabidir. Odalarımızın faaliyetlerinin yasa ve yönetmeliklere uygunluğu, genel kurullarımızda seçilen denetleme kurulları tarafından düzenli olarak yapılmaktadır. 1954 yılından bu yana hiçbir Odamızın denetleme raporlarında hiçbir olumsuzluk görülmediğini de belirtmek isteriz. Dahası, Odalarımızın tüm idari ve mali faaliyetleri, internet siteleri ve diğer yayınlarla hem üyelerimize hem de tüm kamuoyuna açık biçimde duyurulmaktadır.

Kimya Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu, söz konusu hukuk dışı mahkeme kararı üzerine, görev başında olduklarını ve Oda Yönetim Kurulu seçimlerinin olağan şekilde 2018 yılı Nisan ayında yapılacağını açıklamıştır. Kimya Mühendisleri Odamızın, TMMOB'nin ve bağlı Odaların özerk demokratik yapısını ortadan kaldırmak, baskı altına alarak susturmak isteyen iktidar politikalarına ve darbe hukukuna karşı, biz TMMOB'ye bağlı bütün Odalar olarak, Kimya Mühendisleri Odası ve TMMOB ile tam bir dayanışma içinde olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

Ülkemize, halkımıza, mesleklerimize, meslek örgütlerimize ve birliğimize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü.

Yaşasın haklı mücadelemiz.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği-Bilgisayar Mühendisleri Odası-Çevre Mühendisleri Odası-Elektrik Mühendisleri Odası-Fizik Mühendisleri Odası-Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası-Gemi Mühendisleri Odası-Gıda Mühendisleri Odası-Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası-İçmimarlar Odası-İnşaat Mühendisleri Odası-Jeofizik Mühendisleri Odası-Jeoloji Mühendisleri Odası-Kimya Mühendisleri Odası-Maden Mühendisleri Odası-Makina Mühendisleri Odası-Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası-Meteoroloji Mühendisleri Odası-Mimarlar Odası-Orman Mühendisleri Odası-Petrol Mühendisleri Odası-Peyzaj Mimarları Odası-Şehir Plancıları Odası-Tekstil Mühendisleri Odası-Ziraat Mühendisleri Odası

HASAN BALIKÇI ONUR ÖDÜLÜ'NE DOÇ. DR. MELDA YAMAN ÖZTÜRK ve DOÇ. DR. ÖZGÜR ÖZTÜRK DEĞER GÖRÜLDÜ

EMO'nun kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği mücadelede kiralık katiller tarafından 18 Ekim 2002 tarihinde katledilen Üyemiz Hasan Balıkçı'nın adını ve mücadelesini yaşatmak için verdiği Onur Ödülü'nün 45. Dönem sahipleri belirlendi. OHAL KHK'leriyle akademik görevlerine son verilen akademisyenlerden EMO Üyesi Doç. Dr. Melda Yaman Öztürk ve Doç. Dr. Özgür Öztürk; düşünce özgürlüğü ve bilimsel özgürlük noktasında verdikleri mücadele nedeniyle Hasan Balıkçı Onur Ödülü'ne değer görüldü.

Seçici Kurul'un oybirliğiyle Doç. Dr. Melda Yaman Öztürk ve Doç. Dr. Özgür Öztürk'e verilmesini kararlaştırdığı 45. Dönem Hasan Balıkçı Onur Ödülü'nün gerekçesinde, düşünce özgürlüğü ve bilimsel özerklik noktasında verdikleri mücadele nedeniyle ödüle değer görüldükleri açıklandı. Ödül gerekçesinde, şöyle denildi:

"Ülkemizin 15 Temmuz 2015 tarihinde yaşadığı darbe girişiminin bastırılmasının ardından Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ile mücadele gerekçesiyle başlatılan olağanüstü hal yönetimi (OHAL) altında FETÖ'yle hiçbir bağlantısı olmayan tüm muhalif kesimlere yönelik operasyonlar başlatılmış ve bu kapsamda 'demokrat, çağdaş, yurtsever, laik ve demokrasiden yana' çok sayıda akademisyen de üniversitelerinden uzaklaştırılmıştır.

OHAL süreciyle hukuk düzeni yerle bir edilirken, geriye dönük olarak düşünce özgürlüğünü yok sayan hak ihlalleriyle karşılaşmaktadır. Bu kapsamda OHAL KHK'leriyle muhalif bilim insanları sorgusuz sualsiz bir şekilde üniversitelerinden uzaklaştırılmıştır. Yargı süreci sonuçlanmaksızın yine OHAL KHK'leriyle işlerinden atılmışlardır.

Uygulamalar yalnızca işten atılmayla sınırlı kalmamaktadır. Siyasal ve ekonomik olarak yaratılan baskı, yargı kararıyla 'suçlu' olduklarına ilişkin herhangi bir saptama dahi olmayan bu kişilerin sosyal güvencesi olan işlerde çalışma haklarının yok edilmesine de uzanmaktadır. OHAL KHK'leriyle özellikle üniversitelere uzanan müdahale, ülkemizin geleceğini karartmakta, toplumsal gelişme için yaşamsal öneme sahip bilimsel bilgi üretimi ve nitelikli insan gücü yetiştirilmesi süreçlerinde onarılamaz yaralar açmaktadır.

Bu ortamda önce haklarında üniversite tarafından soruşturma açılan, ardından OHAL kapsamında çıkarılan 677 sayılı KHK ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ndeki görevlerine son verilen Doç. Dr. Melda Yaman Öztürk ve Doç. Dr. Özgür Öztürk; Odamız üyesi meslektaşlarımız olarak mühendis-

lik camiası açısından simgesel bir öneme sahiptir. Düşünce özgürlüğü ve bilimsel özerklik noktasında verdikleri mücadele nedeniyle Doç. Dr. Melda Yaman Öztürk ve Doç. Dr. Özgür Öztürk Hasan Balıkçı Onur Ödülü'ne değer görülmüştür.”

Yaşamı boyunca yolsuzluklara, talana ve her türlü karanlık ilişkiye karşı kamunun yararı doğrultusunda dürüstlüğünden ödün vermeksizin mesleğini yapmaya çalışan Hasan Balıkçı'nın örnek kişiliğini yeni nesillere aktarmayı Odamızın bir görevi olarak görüyoruz. Bu kapsamda başlatılan Hasan Balıkçı Onur Ödülü'nün ilki Prof. Dr. Onur Hamzaoglu'na, ikincisi Gazeteci İsmail Saymaz'a, üçüncüsü de Can Dünder ve Erdem Gül'e verilmişti. Kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği mücadelede 41 yaşımızda hain bir saldırı ile aramızdan alınan EMO Üyesi Hasan Balıkçı'nın anısına EMO tarafından 2010 yılında kabul edilen yönerge doğrultusunda 2 yılda bir verilen Onur Ödülü, EMO 46. Olağan Genel Kurulu'nda sahiplerine sunulacak.

YAKTIĞI MEŞALE YOLUMUZU AYDINLATIYOR...

EMO Adana Şubesi Yönetim Kurulu'nda 1998-2002 yılları arasında görev alan, 1998-2000 yılları arasında Adana TMMOB İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Sekreterliği yapan, Enerji Yapı-Yol Sen Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de 1993-1996 yılları arasında üstlenen Hasan Balıkçı, adaletsizliklere karşı ödünsüz tavrı ile örnek bir meslektaşımızdı.

Tüm tehditlere karşın mesleki sorumluluğu ile kaçak elektrik ile mücadele eden Balıkçı, hedef haline getirildi. Önce Adana TEDAŞ'tan Şanlıurfa'ya sürgüne gönderilen Balıkçı, kaçak elektrik kullandıklarını tespit ettiği imalathane sahiplerinin azmettirdiği kiralık katiller tarafından 18 Ekim 2002 tarihinde Şanlıurfa'da katledildi. Balıkçı, Uluslararası Saydamlık Örgütü tarafından verdiği mücadele nedeniyle 2004 yılında Dürüstlük Ödülü'ne değer görüldü.

EMO tarafından Balıkçı'nın anısını yaşatmak; örnek kişiliği ve onurlu mücadelesini genç kuşaklara aktarmak amacıyla 2 yılda bir EMO Genel Kurulu'nda Hasan Balıkçı Onur Ödülü verilmektedir.

